

ÚPLNÉ ZNĚNÍ (pracovní pomůcka)

**ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY**
ze dne 1. března 2018

(ve znění úředního sdělení České národní banky ke způsobu výpočtu rizikových vah pro účely stanovení příspěvků do Fondu pojištění vkladů, částka 3/2021 ze dne 1. dubna 2021 Věst. ČNB a částka 6/2024 ze dne 9. dubna 2024 Věst. ČNB)

**ke způsobu výpočtu rizikových vah pro účely stanovení příspěvků
do Fondu pojištění vkladů**

Česká národní banka k ustanovení § 41ca odst. 3 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 375/2015 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu a v souvislosti s úpravou systému pojištění vkladů, a § 14 zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 375/2015 Sb., sděluje:

- I. Způsob výpočtu rizikových vah pro účely stanovení příspěvků do Fondu pojištění vkladů se řídí obecnými pokyny Evropského orgánu pro bankovníctví k metodám výpočtu příspěvků do systémů pojištění vkladů (**EBA/GL/2015/10**).
- II. Podrobnosti k výpočtu rizikových vah **banky a spořitelního a úvěrního družstva** (dále jen „úvěrová instituce“) a **pobočky banky z jiného než členského státu**¹ pro účely stanovení příspěvků do Fondu pojištění vkladů Garančního systému finančního trhu jsou uvedeny v příloze č. 1.
- III. Přehled indikátorů rizik, jejich vah a mezí pro výpočet individuálního rizikového skóre pro účely stanovení příspěvků do Fondu pojištění vkladů je uveden v příloze č. 2.
- IV. Toto úřední sdělení nabývá platnosti dnem vyhlášení ve Věstníku České národní banky. Způsob výpočtu rizikových vah uvedený v tomto úředním sdělení bude při stanovení příspěvků do Fondu pojištění vkladů poprvé použit v roce **2018**.
- V. Dnem vydání tohoto úředního sdělení pozbývají platnosti následující úřední sdělení:
 1. Úřední sdělení České národní banky č. 2/2016 Věst. ČNB, ke způsobu výpočtu rizikových vah pro účely stanovení příspěvků do Fondu pojištění vkladů, a
 2. Úřední sdělení České národní banky č. 2/2017 Věst. ČNB, ke způsobu výpočtu rizikových vah pro účely stanovení příspěvků do Fondu pojištění vkladů.
 3. Úřední sdělení České národní banky č. 5/2019 Věst. ČNB, ke způsobu výpočtu rizikových vah pro účely stanovení příspěvků do Fondu pojištění vkladů, a
 4. Úřední sdělení České národní banky č. 14/2020 Věst. ČNB, ke způsobu výpočtu rizikových vah pro účely stanovení příspěvků do Fondu pojištění vkladů.

Viceguvernér
Ing. Mojmír Hampl, MSc., Ph.D. v. r.

Přílohy

Příloha č. 1 - Podrobnosti k výpočtu rizikových vah

Příloha č. 2 - Přehled indikátorů rizik, jejich vah a mezí pro výpočet individuálního rizikového skóre

Sekce regulace a mezinárodní spolupráce na finančním trhu

¹ Pobočkou banky z jiného než členského státu, která se v souladu s § 41a odst. 3 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, účastní systému pojištění pohledávek z vkladů, se pro účely tohoto úředního sdělení rozumí pobočka podle definice v § 1 odst. 6 písm. b) uvedeného zákona.

Podrobnosti k výpočtu rizikových vah

1. Za účelem stanovení rizikové váhy se vypočítá hodnota individuálního rizikového skóre (*IRS*) indikátorů rizik, a to metodou klouzavé stupnice.
2. Pro každý indikátor rizika je stanovena horní mez (*a*) a dolní mez (*b*), hodnoty mezi horní a dolní mezí jsou dány spojitou lineární funkcí.
3. Přehled indikátorů rizik, jejich vah a hodnot horních a dolních mezí pro výpočet *IRS* je uveden v příloze č. 2. V údajích za úvěrové instituce se zohlední i údaje za jejich pobočky umístěné mimo území ČR.
4. Značí-li vyšší hodnota indikátoru rizika vyšší riziko, hodnotám indikátoru rizika nad horní mezí se přiřadí hodnota *IRS* = 100, hodnotám pod dolní mezí hodnota *IRS* = 0 a pro hodnoty indikátoru rizika mezi dolní a horní mezí se hodnota *IRS* stanoví podle vzorce pro rostoucí funkci:

$$IRS = \frac{x - b}{a - b} \cdot 100,$$

kde: *x* hodnota indikátoru rizika.

5. Značí-li vyšší hodnota indikátoru rizika nižší riziko, hodnotám indikátoru rizika nad horní mezí se přiřadí hodnota *IRS* = 0, hodnotám pod dolní mezí hodnota *IRS* = 100 a pro hodnoty indikátoru rizika mezi dolní a horní mezí se hodnota *IRS* stanoví podle vzorce pro klesající funkci:

$$IRS = -\frac{x - a}{a - b} \cdot 100,$$

kde: *x* hodnota indikátoru rizika.

6. Pokud došlo v předcházejícím kalendářním roce (nebo později před stanovením výše příspěvku) k fúzi nebo rozdělení úvěrové instituce, stanoví se hodnota indikátoru rizika (*x*) na základě poměru součtů hodnot za všechny osoby účastníci se dané přeměny (tj. zaniklé, nadále existující i nově vzniklé úvěrové instituce a pobočky banky z jiného než členského státu).
7. Pokud u některého indikátoru rizika úvěrové instituce nebo pobočky banky z jiného než členského státu nejsou údaje pro výpočet *IRS* výše uvedeným postupem k dispozici, použije se aritmetický průměr hodnot *IRS* všech ostatních úvěrových institucí a poboček bank z jiného než členského státu, kterým se hodnota *IRS* příslušného indikátoru rizika v daném kalendářním roce tímto postupem stanoví.
8. S využitím *IRS* a vah indikátorů rizik (*W_i*) se stanoví celkové rizikové skóre (*ARS*) úvěrové instituce nebo pobočky banky z jiného než členského státu podle vzorce:

$$ARS = \sum_{j=1}^n IW_j \cdot IRS_j ,$$

kde: IW_j ... váha indikátoru „j“,
 IRS_j ... individuální rizikové skóre indikátoru „j“,
 n ... počet indikátorů.

9. Celková riziková váha (ARW) úvěrové instituce nebo pobočky banky z jiného než členského státu se stanoví na základě jejího ARS podle vzorce:

$$ARW = 20 + (150 - 20) \cdot \frac{ARS}{100} .$$

Přehled indikátorů rizik, jejich vah a mezí pro výpočet individuálního rizikového skóre

Indikátor rizika	Váha indikátoru rizika (IW)			Funkce IRS
	min. váha	regulatorní úprava	celková váha	horní mez (a) dolní mez (b)
Kapitál:	18,0 %	6,0 %	24,0 %	
<p>Indikátor č. 1: pákový poměr² = $\frac{\text{kapitál tier 1}}{\text{celková míra expozic}} \cdot 100$</p> <p>(výsledná hodnota indikátoru se stanoví jako poměr průměrných hodnot k ultimům 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku*; v %, na 2 desetinná místa)</p>	9,0 %	3,0 %	12,0 %	Klesající funkce a = 10 b = 4
<p>Pozn.: Použijí se údaje na individuální bázi podle čl. 429 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 vykázané v souladu s nařízením (EU) 2021/451 v platném znění: Kapitál tier 1: corep_of C_01.00 – Kapitál (ř. 0015 sl. 0010) Celková míra expozic (celková míra expozice pákového poměru – použití přechodné definice kapitálu tier 1): corep_lr C_47.00 – Výpočet pákového poměru (ř. 0300 sl. 0010)</p>				
<p>Indikátor č. 2: kapitálový poměr CET1 = $\frac{\text{kmenový tier 1 (CET1) kapitál}}{\text{rizikové expozice celkem}} \cdot 100$</p> <p>(výsledná hodnota indikátoru se stanoví jako poměr průměrných hodnot k ultimům 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku*; v %, na 2 desetinná místa)</p>	9,0 %	3,0 %	12,0 %	Klesající funkce a = 22 b = 15

² Použije se pákový poměr podle čl. 429 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013. Od 1. 1. 2022 je k dispozici údaj i za pobočky bank z jiného než členského státu – na základě § 12a odst. 5 písm. d) zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, § 70a vyhlášky č. 163/2014 Sb. ve znění vyhlášky č. 354/2021 Sb. (v souladu s § 70a odst. 1 se kapitálem pro účely výpočtu pákového poměru pobočky banky z jiného než členského státu rozumí kapitál tier 1 určený obdobně podle § 56 odst. 2 až 4 vyhlášky) a § 6 odst. 5 vyhlášky č. 346/2013 Sb. v platném znění.

Pozn.:

Použijí se údaje na **individuální** bázi vykázané v souladu s nařízením (EU) 2021/451 v platném znění:

Kmenový kapitál tier 1:

corep_of C_01.00 – Kapitál (ř. 0020 sl. 0010)

Rizikové expozice celkem (celkový objem rizikové expozice):

corep_of C_02.00 – Kapitálové požadavky (ř. 0010 sl. 0010)

Likvidita a financování	18,0 %*	6,0 %*	24,0 %*	
<p>Indikátor č. 3a:</p> $\text{LCR} = \frac{\text{rezerva v oblasti likvidity}}{\text{čistý odtok likvidity}} \cdot 100$ <p>(výsledná hodnota indikátoru se stanoví jako poměr průměrných hodnot k ultimům 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku*; v %, na 2 desetinná místa)</p>	9 %	3,0 %	12,0 %	<p>Klesající funkce a = 180 b = 100</p>
<p>Pozn.:</p> <p>Použijí se údaje na individuální bázi podle čl. 412 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 vykázané v souladu s nařízením (EU) 2021/451 v platném znění:</p> <p>Rezerva v oblasti likvidity: corep_lcr_da C_76.00 – Krytí likvidity – výpočty, měny celkem (ř. 0010, sl. 0010)</p> <p>Čistý odtok likvidity: corep_lcr_da C_76.00 – Krytí likvidity – výpočty, měny celkem (ř. 0020, sl. 0010)</p> <p>V případě likviditní podskupiny se hodnota indikátoru stanoví výše uvedeným způsobem za podskupinu jako celek a použije se pro jednotlivé členy podskupiny.</p>				
<p>Indikátor č. 3b:</p> $\text{čisté stabilní financování (NSFR)} = \frac{\text{dostupné stabilní financování}}{\text{požadované stabilní financování}} \cdot 100$ <p>(výsledná hodnota indikátoru se stanoví jako poměr průměrných hodnot k ultimům 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku*; v %, na 2 desetinná místa)</p>	9,0 %	3,0 %	12,0 %	<p>Klesající funkce a = 150 b = 100</p>

Pozn.:

Použijí se údaje na **individuální** bázi podle čl. 428b nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 vykázané v souladu s nařízením (EU) 2021/451 v platném znění:

Dostupné stabilní financování: (pozn.: údaj zahrnuje i dostupné stabilní financování z derivátů):

corep-nsfr C_84.00 – NSFR souhrn (IV) – dostupné stabilní financování (ř. 0120, sl. 0030)

Požadované stabilní financování:

corep-nsfr C_84.00 – NSFR souhrn (III) – požadované stabilní financování (ř. 0010, sl. 0020)

V případě likviditní podskupiny se hodnota indikátoru stanoví výše uvedeným způsobem za podskupinu jako celek a použije se pro jednotlivé členy podskupiny.

Kvalita aktiv	13,0 %	5,0 %	18,0 %	
<p>Indikátor č. 4:</p> <p>podíl nevýkonných pohledávek (NPL) = $\frac{\text{nevýkonné úvěry a pohledávky}}{\text{úvěry a pohledávky celkem}} \cdot 100$</p> <p>(výsledná hodnota indikátoru se stanoví jako poměr průměrných hodnot k ultimům 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku*; v %, na 2 desetinná místa)</p>	13,0 %	5,0 %	18,0 %	<p>Rostoucí funkce a = 10 b = 1</p>
<p>Pozn.:</p> <p>Použijí se údaje na individuální bázi vykázané v souladu s vyhláškou č. 346/2013 Sb., o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance, a vyhláškou č. 426/2013 Sb., o předkládání výkazů spořitelními a úvěrními družstvy České národní bance:</p> <p>Nevýkonné úvěry a pohledávky: finrep9 F_18.00 – Výkonné a nevýkonné expozice (I) (ř. 0090 sl. 0060)+(ř. 0120 sl. 0060)+(ř. 0150 sl. 0060)+(ř. 0193 sl. 0060)+(ř. 0196 sl. 0060)+(ř. 0197 sl. 0060)+(ř. 0223 sl. 0060)+(ř. 0226 sl. 0060)+(ř. 0227 sl. 0060)</p> <p>Úvěry a pohledávky celkem: finrep9 F_18.00 – Výkonné a nevýkonné expozice (I) (ř. 0090 sl. 0010)+(ř. 0120 sl. 0010)+(ř. 0150 sl. 0010)+(ř. 0193 sl. 0010)+(ř. 0196 sl. 0010)+(ř. 0197 sl. 0010)+(ř. 0223 sl. 0010)+(ř. 0226 sl. 0010)+(ř. 0227 sl. 0010)</p> <p>Podíl se stanoví jako poměr nevýkonných a celkových úvěrů a pohledávek vůči vládním institucím, nefinančním podnikům a domácnostem (brutto) za kategorie finanční aktiva v naběhlé hodnotě, finanční aktiva v reálné hodnotě prostřednictvím OCI a neobchodní finanční aktiva povinně oceňovaná v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty a finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty.</p> <p>Pokud jsou tyto úvěry a pohledávky tvořeny pouze pohledávkami z platebních služeb, použije se jako hodnota indikátoru aritmetický průměr hodnot indikátoru všech ostatních úvěrových institucí a poboček bank z jiného než členského státu, kterým se hodnota tohoto indikátoru v daném kalendářním roce podle výše uvedeného vzorce stanoví.</p>				
Model podnikání a řízení	13,0 %	4,0 %	17,0 %	

<p>Indikátor č. 5:</p> $\text{podíl rizikových expozic} = \frac{\text{rizikové expozice celkem}}{\text{aktiva celkem}} \cdot 100$ <p>(výsledná hodnota indikátoru se stanoví jako poměr průměrných hodnot k ultimům 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku*; v %, na 2 desetinná místa)</p>	6,5 %	2,0 %	8,5 %	Rostoucí funkce a = 100 b = 30
<p>Pozn.:</p> <p>Použijí se údaje na individuální bázi vykázané v souladu s nařízením (EU) 2021/451 v platném znění a vyhláškou č. 346/2013 Sb., o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance, a vyhláškou č. 426/2013 Sb., o předkládání výkazů spořitelními a úvěrními družstvy České národní bance:</p> <p>Rizikové expozice celkem (celkový objem rizikové expozice): corep_of C_02.00 – Kapitálové požadavky (ř. 0010 sl. 0010)</p> <p>Aktiva celkem: finrep9 F_01.01 – Rozvaha: aktiva (ř. 0380 sl. 0010)</p>				
<p>Indikátor č. 6:</p> $\text{ziskovost aktiv (RoA)} = \frac{\text{zisk (ztráta) po zdanění}}{\text{aktiva celkem}} \cdot 100$ <p>(výsledná hodnota indikátoru se stanoví jako poměr průměrné hodnoty zisku k 31. 12. za předcházející 2 kalendářní roky** a průměrné hodnoty aktiv k ultimům 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí za předcházející 2 kalendářní roky***; v %, na 2 desetinná místa)</p>	6,5 %	2,0 %	8,5 %	Klesající funkce a = 1,5 b = 0
<p>Pozn.:</p> <p>Použijí se údaje na individuální bázi vykázané v souladu s vyhláškou č. 346/2013 Sb., o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance, a vyhláškou č. 426/2013 Sb., o předkládání výkazů spořitelními a úvěrními družstvy České národní bance:</p> <p>Zisk (ztráta) po zdanění: finrep9 F_02.00 – Výkaz zisku nebo ztráty (ř. 0670 sl. 0010)</p> <p>Aktiva celkem: finrep9 F_01.01 – Rozvaha: aktiva (ř. 0380 sl. 0010)</p>				
Potenciální ztráty FPV	13,0 %	4,0 %	17,0 %	

<p>Indikátor č. 7:</p> $\text{nezatíženost aktiv} = \frac{\text{nezatížená aktiva}}{\text{kryté pohledávky z vkladů}} \cdot 100$ <p>(výsledná hodnota indikátoru se stanoví jako poměr průměrných hodnot k ultimům 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku*; v %, na 2 desetinná místa)</p>	13,0 %	4,0 %	17,0 %	<p>Klesající funkce a = 500 b = 50</p>
<p>Pozn.:</p> <p>Použijí se údaje na individuální bázi podle čl. 411 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 vykázané v souladu s nařízením (EU) 2021/451 v platném znění a vyhláškou č. 346/2013 Sb., o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance, a vyhláškou č. 426/2013 Sb., o předkládání výkazů spořitelními a úvěrními družstvy České národní bance:</p> <p>Výpočet pro banku a pobočku banky z jiného než členského státu: Nezatížená aktiva: ae F_32.01 – Aktiva vykazující instituce (ř. 010 sl. 060) Kryté pohledávky z vkladů: DISIFE24_1 DIS24_01 – Pojištěné vklady klientů (ř. 1 sl. 2)</p> <p>Výpočet pro spořitelni a úvěrní družstvo: Nezatížená aktiva: ae F_32.01 – Aktiva vykazující instituce (ř. 010 sl. 060) Kryté pohledávky z vkladů: DOZAS24_1 DIS24_01 - Pojištěné vklady klientů (ř. 1 sl. 2)</p>				
Celkem (za všechny indikátory)	75,0 %	25,0 %	100,0 %	

- * Pokud v průběhu předcházejícího kalendářního roku nebo později před stanovením výše příspěvku došlo k fúzi nebo rozdělení úvěrové instituce, stanoví se průměrná hodnota jako 1/4 součtu hodnot vykázaných všemi osobami účastnicími se dané přeměny (tj. zaniklými i nástupnickými úvěrovými institucemi nebo pobočkami banky z jiného než členského státu) k ultimům 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku.
- ** Pokud v průběhu předcházejícího kalendářního roku nebo později před stanovením výše příspěvku došlo k fúzi nebo rozdělení úvěrové instituce, stanoví se průměrná hodnota jako 1/2 součtu hodnot vykázaných všemi osobami účastnicími se dané přeměny (tj. zaniklými i nástupnickými úvěrovými institucemi nebo pobočkami banky z jiného než členského státu) k 31. 12. za předcházející 2 kalendářní roky.
- *** Pokud v průběhu předcházejícího kalendářního roku nebo později před stanovením výše příspěvku došlo k fúzi nebo rozdělení úvěrové instituce, stanoví se průměrná hodnota jako 1/8 součtu hodnot vykázaných všemi osobami účastnicími se dané přeměny (tj. zaniklými i nástupnickými úvěrovými institucemi nebo pobočkami banky z jiného než členského státu) k ultimům 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí za předcházející 2 kalendářní roky.